

PREVALENCA E DUHANPIRJES NË LIDHJE ME STRESIN, NË PACIENTË ME SËMUNDJI TË ARTERIEVE KORONARE NË TIRANË.

MAJLINDA MURATI, SPIRO QIRKO, ENVER ROSHI, GENC BURAZERI, ARJAN BREGU *

Summary

THE PREVALENCE OF SMOKING RELATED WITH STRESS, IN PATIENTS WITH CORONARY ARTERY DISEASE IN TIRANA

Aims: To assess the prevalence of smoking and its association with Stress and its sorts in patients with coronary artery disease in Tirana, Albania.

Methods: In our study are included 974 patients (694 men and 281 women, mean age 60.4 ± 4 years) with myocardial infarction (MI) or Angina Pectoris (AP) recruited at the University Hospital Center "Mother Teresa", Tirana, from June 1996 to June 1998. For that reason, a detailed questionnaire to all patients, with information on selected socio-demographic factors and sorts of stress, was implemented.

Results: The overall prevalence of smoking (N=974) was 34.4%; respectively 41.7% in men and 16.3% in women. The prevalence of stress in smoking men was 99%, while in smoking females was 100%, (respectively 286 Male and 46 Female), whereas the same rates for the rest of men and women were 25% and 37.2%.

Conclusions: The prevalence of stress is particularly high in both, smoking men and women. Approximately, all of smoking patients (332 from 335; 286 M and 46 F), in the moment of interview **results stressed**.

Sëmundjet Kardiovaskulare janë shkaku kryesor i morbozitetit, invaliditetit dhe mortalitetit në botë. Për këtë arsye është me interes që të studiohen faktorët e ndryshëm të riskut që ndikojnë direkt ose indirekt në shfaqjen e këtyre sëmundjeve. Një ndër faktorët madhorë konvencionale të rrezikut për sëmundjet kardiovaskulare është fenomeni mjaft i përhapur i duhanpirjes dhe sidomos prania në nivele të ndryshme e stresit.

Diskutim mbi lidhjet që ekzistojnë në grupmosha të ndryshme të popullatës duhanpirëse parë si për meshkujt edhe për femrat në raport me stresin e tepruar.

Para se t'i shikojmë në hollësi këto lidhje le

të flasim pak për përkufizimin e Stresit si një ndër faktorët riskante të Sëmundjes së Arteries Koronare (SAK).

Nga psikologë të ndryshëm, Stresi është përkufizuar si një konflikt ose problem emocional, fizik, financiar. Në varësi të llojit të tij, stresi përjetohet si i dhimbshëm (kur lidhet me probleme shëndetësore fizike) ose si ndjenjë shqetësimi (kur lidhet me probleme emocionale apo financiare).

Një person i stresuar zakonisht ka mendime ankthioze, vështirësi në përqëndrimin e vëmendjes dhe sjellje të jashtme të ndryshuar. Kështu, shtrëngimi i dhëmbëve dhe i duarve apo frymëmarrja e vështirë, boshllëku në stomak, duart

* Dërguar në Redaksi më 12 Shkurt 2005, miratuar për botim më 20 Qershor 2005.

Nga Insituti i Sigurimeve dhe Kujdesit Shëndetësor, Tiranë.

Adresa për letërkëmbim: Murati M.: Insituti i Sigurimeve dhe Kujdesit Shëndetësor, Tiranë.